

PRORAČUN LOKALNIH JEDINICA VLASTI U REPUBLICI HRVATSKOJ (VALPOVO I BELIŠĆE)

Vuksanić, Tea

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:943371>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij (Financijski menadžment)

Tea Vuksanić

**PRORAČUN LOKALNIH JEDINICA VLASTI U REPUBLICI
HRVATSKOJ (VALPOVO I BELIŠĆE)**

Završni rad

Osijek, 2022.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij (Financijski menadžment)

Tea Vuksanić

**PRORAČUN LOKALNIH JEDINICA VLASTI U REPUBLICI
HRVATSKOJ (VALPOVO I BELIŠĆE)**

Završni rad

Kolegij: Lokalne financije

JMBAG: 1311028626

e-mail: tvuksanic@efos.hr

Mentor: izv. prof. dr. sc. Domagoj Karačić

Osijek, 2022.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Undergraduate Study (Financial Management)

Tea Vuksanić

**BUDGET OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE REPUBLIC
OF CROATIA (VALPOVO AND BELIŠĆE)**

Final paper

Osijek, 2022.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. Kojom izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studentice: Tea Vuksanić

JMBAG: 1311028626

OIB: 59434157011

e-mail za kontakt: tvuksanic@efos.hr

Naziv studija: Financijski menadžment

Naslov rada: Proračun lokalnih jedinica vlasti u Republici Hrvatskoj (Valpovo i Belišće)

Mentor rada: izv. prof. dr. sc. Domagoj Karačić

U Osijeku, 2022. godine

Potpis

Proračun lokalnih jedinica vlasti u Republici Hrvatskoj (Valpovo i Belišće)

SAŽETAK

Kako bi kontinuirano i pravilno kontrolirali javnu potrošnju koristi se mnoštvo načina, a proračun je upravo jedan od njih. Proračun, osnovni financijski i zakonski akt, glavni je instrument fiskalne politike. U Republici Hrvatskoj postoje više razina proračuna, točnije njih tri, i to državni proračun, proračuni izvanproračunskih fondova te proračuni jedinica lokalne uprave i samouprave. Grad Valpovo i grad Belišće jedinice su lokalne samouprave na području utvrđenom Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te upravo zato koriste njihov proračun. Analizirani su proračuni dva grada, geografski spojena, te je simulacijom izrađen zajednički proračun kako bi se otkrilo mogu li ova dva grada djelovati kao jedan grad ili je pak bolje djelovati zasebno.

Ključne riječi: proračun, prihodi, rashodi, grad Valpovo, grad Belišće

Budget of Local Government Units in the Republic of Croatia (Valpovo and Belišće)

ABSTRACT

In order to continuously and properly control public spending, many methods are used, and the budget is precisely one of them. The budget, the basic financial and legal act, is the main instrument of fiscal policy. In the Republic of Croatia, there are several levels of budgets, three of them to be exact, namely the state budget, the budgets of extrabudgetary funds and the budgets of local administration and self-government units. The city of Valpovo and the city of Belišće are local self-government units in the area determined by the Law on Local and Regional (Regional) Self-Government, and that's why they use their budget. The budgets of two cities, geographically connected, were analyzed, and a joint budget was created through simulation in order to find out if these two cities can act as one city or if it is better to act separately.

Keywords: budget, revenues, expenses, city of Valpovo, city of Belišće

I. SADRŽAJ

1. Uvod.....	1
2. Metodologija rada	3
3. Teorijska podloga i pojmovno određenje predmeta završnog rada.....	4
3.1. Proračun i njegove glavne sastavnice	4
3.2. Grad Valpovo kao jedinica lokalne samouprave	5
3.3. Grad Belišće kao jedinica lokalne samouprave	6
4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja	7
4.1. Analiza proračuna grada Valpova	7
4.2. Analiza proračuna grada Belišća	12
4.3. Simulacija i analiza zajedničkog proračuna gradova	18
5. Rasprava	26
6. Zaključak	27
Literatura	28

1. Uvod

Tema ovog završnog rada je proračun grada Valpova i proračun grada Belišća. Sam proračun, u najužem smislu riječi, kontrolira javnu potrošnju, a osnovan je na prethodno izglasanim prihodima. Prihodi su omogućeni za financiranje rashoda koji ispunjavaju potrebe nekog područja koje je pod odgovornosti jedinica lokalne i područne samouprave. Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela, a kada proračun promatramo na razini jedinica lokalne i područne samouprave tada se sastoji i od plana razvojnih programa. Upravo u proračunu su ustanovljeni svi prihodi i rashodi određenog grada ili države tijekom jedne proračunske godine, točnije od početka do kraja godine, odnosno predstavlja razdoblje od 12 mjeseci. Formalno rečeno, proračun je dokument u kojem su definirani svi prihodi i rashodi grada ili države te izvori financiranja manjkova, odnosno načini korištenja viškova. Izvršna tijela grada ili države predlažu proračun, a službeno ga donosi predstavničko tijelo. Ministarstvo financija (2022) navodi kako su tri glavne funkcije proračuna, a to su da proračun prikazuje najvažnije ciljeve države u fiskalnoj godini, služi kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje te služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava. U Hrvatskoj vrijede tri vrste, odnosno razine proračuna – državni proračun, proračun lokalnih jedinica i proračun izvanproračunskih fondova. Ukoliko se ove tri razine proračuna spoje, tada čine jednu cjelinu – proračun opće države. Proračun opće države je značajan kao sveobuhvatni pokazatelj kako država prikuplja prihode, ali i na koji način ih troši. Sva važna pitanja vezana uz proračun utvrđena su Zakonom o proračunu. Prema tom Zakonu o proračunu svaka jedinica lokalne ili regionalne samouprave obvezna je donijeti proračun na kraju tekuće godine za iduću proračunsku godinu.

Svaki grad je dio lokalne samouprave, no i svako naseljeno mjesto koje broji više od 10.000 stanovnika. Grad Valpovo se prostire na 141,67 km² i broji oko 12.000 stanovnika. Veliku površinu samoga grada zauzima poznati park koji je perivoj Dvorca Prandau – Norman, a kroz grad prolazi rijeka Karašica koja se kod Josipovca ulijeva u rijeku Dravu. Valpovo je poznato po raznim znamenitostima i velikanima, a najviše se ističe Matije Petar Katančić po kojemu je ime dobila i osnovna škola. Valpovo broji čak 77 poduzeća, i velikih i malih, dvije škole – osnovnu i srednju, dječje vrtiće „Mazu“ i „Moj Bambi“, Dobrovoljno vatrogasno društvo, Kulturni Centar te Crveni križ Valpovo.

Geografski spojeno uz Valpovo, Belišće se prostire na 69 km² i ima skoro 9.000 stanovnika po popisu stanovništva 2021. godine. Manji grad, a daleko poznat po proizvodnji i preradi papira pa se može i čuti kako Belišće nazivaju gradom papira, ali i gradom sporta pa tako na jednom kružnom

toku, na granici između Belišća i Bistrinaca, stoji kip Matije Ljubeka, hrvatskog kanuista. Također, Belišće je poznato po Rombergovim glazbenim večerima te je u čast Sigmundu Rombergu napravljen kulturni centar. U Belišću postoje 35 poduzeća, dječji vrtić „Maslačak“, Osnovna škola Ivana Kukuljevića, Dobrovoljno vatrogasno društvo te Policijska postaja Belišće.

I grad Belišće i grad Valpovo međusobno se nadopunjuju u svakom pogledu – imaju neke zajedničke uprave kao npr. Policijska postaja se nalazi u Belišću, ali Sud je u Valpovu. Svaki grad ima svoj Dom zdravlja, ali je Hitna pomoć u Valpovu. Svaki grad djeluje posebno, ali bi li se više isplatilo djelovati kao jedan grad? Ovo pitanje se Valpovčani i Beliščani pitaju godinama te su čak postojali i razni nazivi za zajednički grad poput „Vališće“ ili „Belpovo“, a u ovome radu se pokušava prikazati kako bi izgledao zajednički proračun i donosi se zaključak o jednom gradu na temelju upravo tog zajedničkog proračuna.

2. Metodologija rada

Tijekom pisanja završnog rada korištene su razne metode istraživanja s ciljem što kvalitetnije i jasnije napisanog rada. Kao prva metoda korištena je metoda analize gdje je pojam proračuna raščlanjen na manje dijelove, odnosno na svoja tri dijela koja ga sačinjavaju te je svaki dio posebno izučavan sam za sebe. Promatrana je njegova struktura, nadzor, vrste i načela kako bi se što jasnije shvatio pojam proračuna. Nadalje, korištena je metoda sinteze gdje je u analizi proračuna grada Valpova i grada Belišća svaki dio proračuna podijeljen na svoje sastavnice i usputno se koristi statistička metoda. Statistička metoda najviše se očituje u stvaranju novog proračuna kada su korištena prethodna dva proračuna za računanje srednje vrijednosti. Također, metoda sinteze korištena je i u raspravi gdje su svi dijelovi proračuna spojeni u cjelinu te se raspravlja na temelju cijeloga proračuna tijekom godina. Korištena je i metoda komparacije gdje je svaka stavka proračuna uspoređena tijekom godina kako bi se donio zaključak o proračunu na godišnjem prosjeku. U posljednjem dijelu rada, zaključku, donose se zaključna razmatranja o proračunima i isplati li se djelovati kao jedan grad, koje su moguće prednosti i nedostaci i slično. Na kraju, uviđa se kako se tijekom cijelog seminarskog rada proteže metoda kompilacije, odnosno koriste se tuđi rezultati i opažanja.

Rad se sastoji od nekoliko poglavlja, a prvi je uvod u kojem se opisuje proračun kao jedinstveni dokument važan za svaki grad, a i cjelokupnu državu. Zatim su opisani gradovi čiji se proračuni u ovom radu i analiziraju. U idućem poglavlju, poglavlju teorijske podloge, detaljnije je opisan proračun kako bi se što kvalitetnije razumjelo što se analizira u ovome radu. Poglavlje analize istraživanja sastoji se od tablica koje prikazuju kako se proračun mijenja tijekom godina u oba grada, a zatim se uspoređuju zasebni proračuni sa simulacijom kako bi se vidjelo može li jedan grad djelovati kvalitetnije i bolje nego svaki grad posebno. Simulacija je napravljena jer su grad Valpovo i grad Belišće geografski spojeni gradovi te se međusobno nadopunjuju u svemu osim u administrativnom dijelu. Upravo zbog toga želi se prikazati kako bi gradovi funkcionirali i vidi li se nekakav pomak u simulativnom proračunu u odnosu na zasebne proračune svakoga grada. U raspravi se govori o većim oscilacijama među proračunima te se zaključak donosi na temelju rasprave, a ondje se i saznaje kakvo djelovanje gradova je bolje, zasebno ili zajedničko.

3. Teorijska podloga i pojmovno određenje predmeta završnog rada

U ovom podnaslovu objašnjen je pojam proračuna te njegova struktura, vrste i načela kako bi sam pojam proračuna bio lakše shvaćen. Također, opisani su gradovi Valpovo i Belišće kao jedinice lokalne samouprave.

3.1. Proračun i njegove glavne sastavnice

Proračun je osnovni ekonomski i pravni akt jedinica lokalne i regionalne samouprave (JLRS) u kojem su prikazani svi prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci nekog grada za tekuću proračunsku godinu. U proračunu se, prihodi i primici, rashodi i izdaci te račun financiranja – izvori financiranja deficita (ili načini korištenja suficita) prikazuju na bruto osnovi. „Iz definicije proračuna proizlaze i tri glavne funkcije proračuna: prikazuje najvažnije ciljeve JLP(R)S u fiskalnoj godini, služi kao instrument kojim JLP(R)S utječe na ekonomski i društveni razvoj na svom području, služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.“ (Bajo i dr., 2020:42). Proračunska godina se računa od početka jedne godine do kraja, točnije od 1.1. do 31.12. određene godine. Proračun predlaže izvršno tijelo, što je u slučaju grada gradonačelnik, a donosi ga predstavničko tijelo, odnosno Gradsko vijeće koje mora imati većinu glasova svih članova u Vijeću. Proračun se sastavlja i odobrava pred kraj tekuće godine za predstojeću proračunsku godinu. „Osim godišnjeg proračuna, JLP(R)S dužne su izraditi plan proračuna za narednu i projekcije proračuna za sljedeće dvije godine.“ (Bajo i dr., 2020:42). Svaki proračun se sastoji od tri dijela – opći dio, posebni dio i plan razvojnih programa. Opći dio čini dva računa, odnosno račun prihoda i rashoda te račun financiranja. Račun prihoda i rashoda obuhvaća plan prihoda i primitaka, ali i rashoda i izdataka određenog grada za proračunsku godinu. Račun prihoda i rashoda izražen je kroz financijsku kategorizaciju – na što su potrošena i gdje su prikupljena sredstva tijekom jedne godine i kroz izvore financiranja – način trošenja viškova ukoliko su prihodi veći od rashoda te financiranje manjkova sredstava kada su rashodi veći od prihoda. Drugi račun, račun financiranja, obuhvaća skup primitaka od financijske imovine i zaduživanja kao i izdatke za financijsku imovinu i otplaćivanje nastalih zajmova. Nadalje, posebni dio čini plan rashoda i izdataka Gradske uprave i korisnika proračuna, kao što su bolnice, zavodi, škole, vatrogasne postrojbe i slično, koji su raspoređeni po različitim programima, točnije po aktivnostima te kapitalnim i trenutnim pothvatima u gradu. Treći dio, plan razvojnih programa, sadrži prioritete razvitka grada koji su povezani s razvojnom kategorizacijom proračuna. Plan razvojnih programa pripremljen je za trogodišnje razdoblje s ciljevima (općim i specifičnim) i razvojnim prioritetima (programi, projekti i aktivnosti). Planiranje proračuna zasniva se na Zakonu o proračunu. Prema članku 13. „Izvršno tijelo odgovorno je svojem predstavničkom tijelu za planiranje i izvršavanje proračuna, o čemu ga izvještava na način propisanim ovim Zakonom.“ (Zakon.hr, 2022) te je „Odgovorna osoba jedinice

lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovorna je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana.“ (Zakon.hr, 2022). „Proračunski nadzor je inspekcijski nadzor zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava, pravodobnosti i potpunosti naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskih korisnika i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te inspekcijski nadzor pridržavanja i primjene zakona i drugih propisa koji imaju utjecaj na proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora, bilo da se radi o prihodima/primicima, rashodima/izdacima, povratima, imovini ili obvezama.“ (Propisi.hr, 2015). On obuhvaća prikaz i kontrolu računovodstvenih i financijskih dokumenata, nadgledanje cjelokupne otplate prihoda i primitaka, inspekcijsko nadgledanje poštivanja i upotrebe kako zakona tako i ostalih propisa koji utječu na sredstva proračuna, ali i na sredstva iz ostalih izvora. Proračunski nadzor je proces nadgledanja zakonitosti upotrebe proračunskih sredstava.

3.1.1. Proračunska načela

U Republici Hrvatskoj postoji devet proračunskih načela, a to su: „Načelo javnosti (donošenje i izvršavanje proračuna mora biti javno, proračun i zaključni račun moraju biti objavljeni); načelo jedinstva (prihodi i rashodi moraju se prikazati na jednom preglednom dokumentu); načelo potpunosti (svi prihodi i rashodi moraju se prikazati u bruto, odn. bez prebijanja, prikrivanja, smanjivanja, odbijanja i sl.); načelo nespojivosti prihoda i rashoda (rashodi se pokrivaju iz svih prihoda, a ne iz onih koji bi se u tu svrhu mogli posebno izdvojiti); načelo ravnoteže (predviđeni prihodi i rashodi moraju biti izjednačeni); načelo prethodnog odobrenja (proračun mora biti prije odobren da ne bi bilo nekontroliranih rashoda); načelo specifikacije (dopušta se prikupljanje samo proračunom predviđenih prihoda i financiranje samo odobrenih rashoda); načelo istinitosti (predviđanje prihoda i rashoda mora se vršiti u najboljoj namjeri i najbliže moguće iznosu koji će stvarno biti prikupljen, da se ne bi dogodilo neplanirano stvaranje suficita i deficita) i načelo periodičnosti (proračun se donosi za određeno razdoblje, obično 1 god.)“ (Proleksis enciklopedija, 2013). Proračun mora imati ova načela kako bi bio kvalitetniji i kako bi, u ovom slučaju grad, uspješno završio proračunsku godinu.

3.2. Grad Valpovo kao jedinica lokalne samouprave

Lokalnu samoupravu je najlakše objasniti kao autonomnim sustavom upravljanja užitim dijelovima državnog teritorija. „Valpovo je administrativno središte grada i njegovih prigradskih naselja, ali i upravno, sudsko, gospodarsko, školsko i kulturno središte šire regije koja se naziva Valpovštinom.“ (Grad Valpovo, *O Gradu*, 2022). Uz Valpovo postoje i sedam okolnih naselja – Nard, Šag, Ladimirevci, Marjančaci, Ivanovci, Zelčin i Harkanovci. Cijela Valpovština čini teritorij bivše općine Valpovo, a danas su to četiri različite općine – općina Valpovo, općina Belišće, općina

Petrijevci i općina Bizovac. U širem kontekstu Valpovština je prostor „između sjevernih osječkih prigradskih naselja, našičkog kraja, pa sve do miholjačkog kraja i mađarske granice“ (Grad Valpovo, *O Gradu*, 2022). Uz gradonačelnika i Gradsko vijeće, djeluje i osam mjesnih odbora, tj. svako okolno naselje ima svoj mjesni odbor te grad Valpovo svoj. Zakonodavno tijelo građana grada Valpova je Gradsko vijeće koje broji 15 članova. Članovi Vijeća izabiru se na principu i po procesu koji je definiran „Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“ (Grad Valpovo, *Djelokrug i poslovnik rada*, 2022). Gradsko vijeće stvara i odobrava propise unutar prava i funkcija Grada kao jedinice lokalne samouprave. Valpovo

3.3. Grad Belišće kao jedinica lokalne samouprave

Kao što je Valpovo administrativno i kulturno središte grada, tako je i Belišće sa svojih osam prigradskih naselja – Bistrinci, Bocanjevci, Gat, Gorica Valpovačka, Kitišanci, Tiborjanci, Veliškovci i Vinogradci. Cijelo to područje zajedno obuhvaća površinu sjeverozapadnog rubnog dijela Pridravine Osijeka koja je jedna od regija Istočne Hrvatske. Odličan geografski položaj i razne prirodne pogodnosti omogućili su da Belišće bude vrlo razvijeno i naseljeno još od davne prošlosti. Belišće okružuje veliki broj tvornica još od 19. stoljeća pa je tako dioničko društvo „Belišće“ početkom 20. stoljeća glasilo kao jedno od najvećih industrijskih društava u Europi. Od tada do danas Belišće je sve više raslo i otvarale su se razne nove tvornice i tvrtke te je najpoznatiji „Kombinat Belišće“ koji je bio najveći proizvođač prerade papira u Europi, a danas na njegovom teritoriju postoji dvadesetak novih tvrtki u kojima je zaposleno oko 2.500 osoba. Sve to jako dobro nadgledaju i podržavaju pa i nagrađuju gradonačelnik i njegovo Gradsko vijeće koje sačinjava također 15 članova. Oni donose godišnji gradski proračun, projekte i planove javnih potreba, raspisuju izbore za mjesne odbore i slično.

4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja

Završni rad proučava proračune dva grada i pomoću njih je simuliran zajednički proračun kako bi se vidjelo mogu li djelovati Valpovo i Belišeće kao jedan grad. U ovom poglavlju istaknuti su najbitniji dijelovi proračuna tijekom sedam godina, odnosno od 2014. do 2020. godine.

4.1. Analiza proračuna grada Valpova

Kako proračun grada Valpova izgleda i kako grad koristi svoje prihode i primitke, a pokriva rashode i izdatke prikazano je u idućih osam tablica raspodijeljenih po prihodima i rashodima poslovanja, prihodima od prodaje nefinancijske imovine te rashodima za nabavu nefinancijske imovine, zatim se proučavaju primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Na kraju, zadnjim dvjema tablicama, prikazani su financijski rezultat koji je najbitniji dio proračuna te rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji.

Tablica 1. Prihodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
PRIHODI POSLOVANJA	19.235,03	18.586,40	19.249,72	23.678,81	35.550,55	46.829,83	38.813,34
Prihodi od poreza	11.462,69	10.569,79	10.997,44	10.964,57	21.975,03	24.814,69	24.396,97
Doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.329,54	1.880,85	2.970,27	6.992,58	8.636,32	16.774,55	9.630,08
Prihodi od imovine	1.719,43	2.306,93	1.770,50	1.679,31	2.016,83	1.647,74	1.537,72
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.257,41	3.412,73	3.296,50	3.298,70	2.723,94	3.209,57	3.062,50
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	395,93	409,13	209,94	743,65	198,10	267,00	172,72
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	70,00	6,98	5,08	0,00	0,34	116,30	13,36

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

U Tablici 1. može se primijetiti kako grad Valpovo nema doprinosa ni prihoda iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, a sve ostale stavke dosta variraju. Može se primijetiti kako je 2019. godina bila puno bolja od ostalih te su neke stavke imale drastičan pad u 2020. godini, kao na primjer stavka kazne, upravne mjere i ostali prihodi. Također i pomoć iz inozemstva od subjekata unutar općeg proračuna bila je manja u 2020. godini u odnosu na 2019. i to za 57%. Promatrajući 2014. godinu kao baznu, tada se može primijetiti kako su prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija 2019. godine iznosile 50% manje, dok su

jedino 2015. godine iznosile 3% više u odnosu na baznu godinu. Može se vidjeti i kako kazne, upravne mjere i ostali prihodi čine 17,68% prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u 2014. godini, dok je u 2020. godini taj omjer puno manji i iznosi 7,74%. Kako se primjećuje da je proračun 2019. godine bio dosta veći što se tiče prihoda poslovanja, tako se može primijetiti u Tablici 2. kako i kod rashoda poslovanja 2019. godina najviše odudara od ostalih godina. Naime, u 2019. godine primjećuje se veliki porast financijskih rashoda u odnosu na 2014. godinu i to za 107,82% što čini dosta visoko povećanje. 2020. godina je također bila s visokim rashodima, ali i dalje manje nego 2019. godine. Također, može se primijetiti kako 2014. godine nije bila nikakve pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna te je ono tijekom godina raslo i do 2020. godine došlo je do 3.472.489,00 kuna što je prilično visoki iznos za manji grad poput Valpova. Može se primijetiti kako se 2016. godine najmanje dalo za zaposlene, tek 3.183.387,00, dok se već 2018. godine taj broj popeo na 5.732.023,00 što je povećanje od 55,54%.

Tablica 2. Rashodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
RASHODI POSLOVANJA	18.937,40	18.039,36	17.345,35	20.131,80	26.818,82	32.247,15	30.190,86
Rashodi za zaposlene	5.353,68	3.989,30	3.183,39	3.905,43	5.732,02	7.787,10	5.917,56
Materijalni rashodi	8.522,00	7.152,71	7.147,37	7.396,31	9.344,40	10.930,48	11.077,37
Financijski rashodi	205,74	197,27	173,52	307,82	246,64	427,57	252,55
Subvencije	770,26	485,13	562,06	626,81	835,08	1.723,09	2.077,05
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	0,00	2.441,13	2.535,00	2.467,31	3.487,56	3.664,41	3.472,49
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.297,64	1.184,91	1.172,19	1.109,49	1.113,88	1.713,33	1.614,71
Ostali rashodi	2.786,42	2.588,92	2.571,81	4.318,63	6.059,25	6.001,17	5.779,14

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tijekom lokalnih izbora, 2017. godine, došlo je do promjene vlasti u gradu Valpovu te od 2017. godine na vlast dolazi Valpovačka nezavisna lista. Dolaskom novog gradonačelnika puno toga se promijenilo u gradu te se i proračun počeo razlikovati. Naime, u Tablici 2. može se vidjeti kako subvencije od 2017. godine rastu što znači kako se puno više ulaže u poljoprivrednike, male poduzetnike, učenike i studente što je vrlo pohvalno jer se tako i potiče ljude na otvaranje novih poduzeća i ostvarivanje snova, a također i na ostanak u Hrvatskoj. Može se uvidjeti porast subvencija u odnosu na baznu, 2014., godinu, a one su činile tek 40,67% rashoda poslovanja, dok su porastom, kako subvencija, tako i rashoda poslovanja, 2020. godine činile puno manje, točnije 6,88% rashoda.

Tablica 3. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	913,21	738,70	1.050,00	759,18	609,43	307,80	281,24
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	669,62	555,03	897,54	574,33	463,36	186,89	150,57
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	243,59	183,67	152,45	184,85	146,07	120,91	130,67
Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kako Valpovo nije grad poznat po plemenitim metalima ili kao poznato nalazište zlata, tako ni ne čudi činjenica kako prihoda od prodaje toga nema kao što se vidi u Tablici 3. Najviše zabrinjava činjenica kako prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine drastično padaju i to za skoro 77, 51% u razdoblju od 2014. do 2020. godine i to se treba promijeniti. Uviđa se kako upravo zbog toga padaju i prihodi od prodaje nefinancijske imovine pa tako omjer prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine i prihoda od prodaje nefinancijske imovine 2014. godine iznose 26,67%, a krajem 2020. godine iznose skoro duplo više, odnosno 46,46%.

Tablica 4. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.197,87	1.035,48	4.954,46	7.869,96	11.039,01	19.057,81	17.838,26
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	0,00	0,00	7,18	21,92	69,35	60,00	796,30
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.166,40	586,73	3.058,40	6.455,09	6.206,28	12.911,45	8.133,07
Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	31,47	448,75	1.888,88	1.392,95	4.763,38	6.086,36	8.908,89

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 4. prikazuje rashode za nabavu nefinancijske imovine i primjećuje se kako kroz ovo razdoblje svi rashodi rastu što nije dobro. Primjećuje se kako su rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine 2017. i 2018. godine bili skoro u ravnoteži, a onda 2019. godine dolazi do

povećanja rashoda za skoro 50%. Iako 2020. godine ti rashodi opet padaju na 8.133.073,00 kuna, ali to i dalje nije dovoljan pad da bi prihodi to uspjeli pokriti. Ovdje se također primjećuje kako rashoda za nabavu plemenitih metala nema, odnosno iznose 0,00 kuna kao i prihodi.

Tablica 5. Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Primici od financijske imovine i zaduživanja	600,00	600,00	3.770,54	1.760,00	4.200,00	16.592,58	3.537,86
Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od izdanih vrijednosnih papira	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od zaduživanja	600,00	600,00	3.770,54	1.760,00	4.200,00	16.592,58	3.537,86
Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Promatrajući Tablicu 5. uviđa se kako od 2016. godine primici od zaduživanja puno više rastu i koriste se milijuni kako bi se uložilo u grad Valpovo. Promatrajući baznu, 2014. godinu, uviđaju se drastična povećanja u primicima od financijske imovine i zaduživanja pa su tako 2019. godine ti primici viši za 97%. Ukoliko se 2019. godina promatra kao bazna, može se primijetiti kako je bio veliki odskok u primicima od zaduživanja u odnosu na 2018. godinu, i to za 25,3%, no nakon 2019. godine dogodio se veliki pad od nešto više od 20% u 2020. godini. Isto tako, primjećuje se veliki skok s 2014. i 2015. godine na 2019. godinu gdje se uočava povećanje od skoro 15.000.000,00 kuna, odnosno od čak 2765%. Kako primici vrlo variraju, tako se može primijetiti u Tablici 6. kako se izdaci za dionice i udjele u glavnici se ostvaruju samo u 2015. i 2017. godini, ali i kako je bio drastičan pad u 2017. u odnosu na 2015. godinu dok se u 2016. godini nije ni ostvario. Također, primjećuje se kako izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova eksponencijalno rastu od 2014. do 2019. kada doživljavaju svoj vrhunac od 9.000.000,00 kuna te nakon toga značajno opadaju za otprilike 4.000.000,00 kuna odnosno 58%.

Tablica 6. Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	788,78	1.126,68	1.250,79	1.629,62	2.703,47	9.064,77	5.722,86
Izdaci za dane zajmove i depozite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za dionice i udjele u glavnici	0,00	50,00	0,00	12,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	788,78	1.076,68	1.250,79	1.617,62	2.703,47	9.064,77	5.722,86
Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 7. Financijski rezultat (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	20.748,24	19.925,10	24.070,26	26.197,98	40.359,98	63.730,21	42.632,44
UKUPNI RASHODI I IZDACI	20.922,39	20.201,52	23.550,61	29.631,38	40.561,31	60.369,73	53.751,98
VISAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00	0,00	519,65	0,00	0,00	3.360,48	0,00
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	174,15	276,42	0,00	3.433,40	201,32	0,00	11.119,54
Višak prihoda i primitaka - preneseni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Manjak prihoda i primitaka - preneseni	3.859,39	4.030,65	4.307,07	3.738,44	7.733,98	8.020,65	4.652,61
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	4.033,54	4.307,07	3.787,42	7.171,84	7.935,30	4.660,17	15.772,15

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kao najvažniji dio proračuna može se smatrati financijski rezultat koji donosi završni zaključak cijelog poslovanja grada te se vidi kako određeni grad stoji na kraju godine. U Tablici 7. može se primijetiti kako grad Valpovo ima redovni porast ukupnih prihoda i primitaka, no i taj porast prihoda prati i porast rashoda te su rashodi veći od prihoda i nastaje manjak. 2016. i 2019. godine dobiva se višak, ali on brzo nastavlja biti manjak što nije u redu za grad. Najveća činjenica koja

zabrinjava je manjak u 2020. godini od 15.772.149,00 kuna koji je potreban pokriti te je on porastao za otprilike 13.000.000,00 kuna u samo jednoj godini. Prema Tablici 8. primjećuju se rashodi u gradu te se uviđaju najviši rashodi u ekonomskim poslovima te općim javnim uslugama. Ekonomski poslovi su u 2019. godini narasli do skoro 17.000.000,00 kuna, dok su 2015. godine bili tek 1.208.108,00 kuna te se može primijetiti veliki porast u tome što pomalo i zabrinjava.

Tablica 8. Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Opće javne usluge	5.653,84	6.297,21	5.802,87	6.570,65	8.109,31	15.308,30	7.586,78
Obrana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Javni red i sigurnost	631,30	453,52	492,39	563,80	7,07	0,00	711,16
Ekonomski poslovi	922,32	1.208,11	1.214,71	7.880,21	7.711,50	16.999,88	10.714,65
Zaštita okoliša	1.680,64	537,73	1.600,94	833,58	1.651,09	0,00	9.090,97
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	4.283,78	4.213,09	5.658,44	5.562,51	5.786,58	5.275,82	8.896,07
Zdravstvo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rekreacija, kultura i religija	2.954,13	3.337,68	3.240,13	2.673,52	5.198,14	4.173,14	3.249,88
Obrazovanje	1.923,90	2.012,90	686,51	560,21	2.862,05	4.130,68	1.417,41
Socijalna zaštita	2.083,70	1.014,60	1.068,83	890,98	3.323,50	1.818,33	2.976,94

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

4.2. Analiza proračuna grada Belišća

Promatran i analiziran je proračun grada Valpova, a kako i na koji način grad Belišće koristi novčana sredstva analizirati će se i komentirati u ovom podnaslovu kroz iste tablice kao i za grad Valpovo te će se moći usporediti i raspravljati u nastavku završnog rada.

Tablica 9. Prihodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
PRIHODI POSLOVANJA	30.535,62	30.646,10	29.458,51	29.135,89	37.393,91	47.599,47	53.364,12
Prihodi od poreza	9.225,27	13.830,08	15.759,70	15.596,65	22.177,86	27.210,41	25.852,59
Doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.427,86	8.638,11	6.557,92	6.484,43	8.228,66	13.487,41	13.044,40
Prihodi od imovine	1.217,77	1.857,31	1.419,84	1.540,54	1.323,69	1.232,05	1.049,84
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.688,26	5.128,15	5.342,91	5.210,67	5.069,97	4.640,97	2.846,63
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	10.814,78	80,95	102,65	123,95	154,09	520,49	9.861,71
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	161,68	1.111,51	275,51	179,65	439,64	508,14	708,94

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Primjećuje se kako prihodi od poreza od 2014. do 2019. godine postepeno rastu što nam govori da porez grada Belišća također raste dok se u 2020. godini osjeti slabi pad za manje od 2.000.000,00 kuna. Promatrajući dalje, Belišće koristi pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna što se može uočiti u Tablici 9. te koristi puno EU projekata što im pomaže u izgradnji čitavog grada. Zatim, prihodi od imovine, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada te prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija stalno variraju ovisno od godine. Prihodi od kazni i upravnih mjera najviše se ostvaruju u 2015. godini te uzimajući nju kao baznu godinu, ostvarenje u 2018. godini se smanjilo za 60%. Nadalje, promatrajući Tablicu 10. te grubo gledajući uočava se kako u svim stavkama se pojavljuje porast od 2014. do 2020. godine te se može zaključiti kako je grad Belišće zapravo grad „velikog srca“ jer svima želi pomoći te izaći u susret. Posebno, kada je riječ o subvencijama dobro poznato svima jest da grad subvencionira sve učenike i studente, nezaposlene te male poduzetnike, poljoprivrednike, a sve to nam pokazuje i stalni rast od 2015. godine. Također, primjećuje se da su materijalni rashodi 2019. godine ostvarili najveći iznos od skoro 12.000.000,00 kuna, a pretpostavlja se da je baš te godine najveći dio uložen u rekonstrukciju grada.

Tablica 10. Rashodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
RASHODI POSLOVANJA	23.442,48	23.243,45	28.053,29	27.023,89	30.446,55	39.917,25	39.693,70
Rashodi za zaposlene	5.686,30	3.448,04	3.973,44	4.361,83	4.681,56	6.887,24	7.257,30
Materijalni rashodi	8.287,43	7.367,23	9.898,98	9.061,74	9.986,84	11.878,38	10.917,08
Financijski rashodi	279,58	453,96	656,86	928,74	1.407,38	1.594,49	1.598,92
Subvencije	1.055,11	873,70	1.133,55	1.511,01	2.289,45	3.496,01	4.326,68
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	12,00	2.782,37	3.124,91	3.347,33	4.494,25	5.736,37	5.488,35
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.652,61	1.800,22	1.871,33	1.975,08	1.839,78	2.525,66	2.918,17
Ostali rashodi	5.469,46	6.517,94	7.394,21	5.838,15	5.747,31	7.799,11	7.187,19

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kao što je već i prethodno navedeno, dobro je poznato da na ovome području nema plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti te ni ne čudi činjenica kako je u tim stavkama iznos jednak nuli. Međutim, pomno gledajući Tablicu 11. uočava se kako prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine najveće ostvarenje imaju u 2016. godini kada dosežu iznos od 1.326.006,00 kn te nakon toga ponovno drastično opadaju i dolaze na iznos od samo 114.769,00 kuna što je zapravo veliki pad za prihode. Također, slična situacija događa se i kod prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine kada je najveće ostvarenje u 2014. godini u iznosu od 8.232.140,00 kn te nakon toga drastično opada i stalno varira, no više ne doseže tako visok iznos iako se 2019. godine ipak povećava na skoro 2.400.000,00 kuna, no godinu dana kasnije primjećuje se pad od 2.000.000,00 kuna, odnosno pad od 83,6%.

Tablica 11. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	8.729,18	2.736,88	2.046,54	1.304,98	957,76	2.618,45	508,59
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	497,04	703,42	1.326,01	807,34	427,87	218,64	114,77
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	8.232,14	2.033,47	720,53	497,64	529,89	2.399,80	393,82
Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 12. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	30.993,02	14.364,20	9.723,13	10.230,95	16.995,04	24.192,36	34.024,52
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	1.182,47	324,76	1.438,37	1.013,91	652,05	1.882,93	9.579,24
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	27.274,93	7.080,11	5.742,64	7.966,83	8.391,74	17.277,93	20.063,08
Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	2.535,62	6.959,33	2.542,12	1.250,21	7.951,24	5.031,50	4.382,20

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kako prihodi od prodaje snažno padaju može zabrinjavati činjenica kako rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine jako rastu te dolaze do visine od 20.063.084,00 kuna u 2020. godini kao što je prikazano u Tablici 12. Kako ovi rashodi rastu, rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini ipak padaju što donosi smanjenje rashoda i na financijskom rezultatu.

Tablica 13. Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Primici od financijske imovine i zaduživanja	17.223,24	7.509,19	9.906,24	14.774,44	18.197,30	17.933,27	24.958,97
Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	6.695,23	686,15	527,69	199,39	97,30	33,41	58,21
Primici od izdanih vrijednosnih papira	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od zaduživanja	10.528,00	6.823,05	9.378,5	14.575,05	18.100,00	17.899,86	24.900,76
Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Pažljivo promatrajući Tablicu 13. uočava se da primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita najveći rezultat ostvaruju u 2014. godini kada dosežu 6.695.232,00 kuna te u sljedećim godinama obilježavaju drastičan pad na svega samo 33.411,00 kuna. Sljedeće, primjećuje se da su primitci od zaduživanja u 2015. godini pali za 3.704.958,00 kuna u odnosu na 2014. godinu. No, od 2016.

godine ti primitci vrtoglavo rastu te dosežu čak 24.900.759,00 kuna, odnosno povećavaju se za čak 266%. Iz svega toga navedenog, može se zaključiti kako se milijuni ulažu u grad Beliše. Nadalje, promatrajući Tablicu 14. odnosno izdatke, zapaža se da izdaci za dane zajmove i depozite drastično opadaju u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu za malo manje od 2.000.000,00 kuna te onda u sljedećih 5 godina oni kontinuirano rastu u prosjeku za oko 100.000,00 kuna izuzet 2017. i 2018. godine kada su porasli za svega 12.500,00 kuna. Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova stalno variraju. Do 2016. godine rasli su u prosjeku za 2.000.000,00 kuna, zatim ostvarenje u 2017. godini drastično je palo, no za samo godinu dana iznos se trostruko povećao.

Tablica 14. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.791,97	2.720,19	4.870,93	2.903,03	7.315,16	5.936,81	7.097,43
Izdaci za dane zajmove i depozite	2.220,54	363,60	400,40	493,00	505,50	634,80	716,60
Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za dionice i udjele u glavnici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	571,43	2.356,59	2.410,03	6.809,66	6.809,66	5.302,01	6.380,83
Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 15. Financijski rezultat (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	56.488,03	40.892,18	41.411,29	45.215,31	56.548,97	68.151,18	78.831,67
UKUPNI RASHODI I IZDACI	57.227,47	40.327,84	42.647,35	40.157,87	54.756,75	70.046,42	80.815,65
VISAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00	564,34	0,00	5.057,44	1.792,22	0,00	0,00
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	739,44	0,00	1.236,06	0,00	0,00	1.895,24	1.983,98
Višak prihoda i primitaka - preneseni	1.751,49	1.029,37	1.593,02	353,20	5.410,64	7.202,86	5.275,22
Manjak prihoda i primitaka - preneseni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	1.012,05	1.593,72	356,95	5.410,64	7.202,86	5.307,620	3.291,24
Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Financijski rezultat grada Belišća najbolje opisuje djelovanje u Gradu te se može zaključiti prema Tablici 15. kako grad Belišće vrlo dobro posluje i kako se ostvaruje višak u proračunu. Primjećuje se kako su se ukupni prihodi i primici tijekom godina povećavali i iako su rashodi također vrlo visoki i često se događa prvo manjak, ali poslovanje od zadnjih godina dovodi do prenesenog viška te grad ipak zaključuje proračunsku godinu sa dobitkom. Ukoliko se promatraju rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji navedeni u Tablici 16. može se primijetiti da i Belišće ima visoke rashode u stavkama općih javnih usluga i ekonomski poslova, ali uočava se kako su visoki rashodi i u stavci rekreacije, kulture i religije iz čega se zaključuje da grad Belišće više ulaže u kulturu i religiju pa čak i zdravlje ljudi kroz različite rekreacije.

Tablica 16. Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Opće javne usluge	8.125,82	5.849,46	15.139,40	10.195,85	11.865,31	16.951,02	26.455,42
Obrana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Javni red i sigurnost	0,00	457,29	481,38	547,48	550,00	821,60	857,94
Ekonomski poslovi	27.344,62	7.170,37	4.208,98	3.984,44	8.498,51	12.708,27	15.524,68
Zaštita okoliša	3.992,53	6.373,84	3.700,61	1.558,74	7.072,80	3.667,38	6.162,02
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	2.463,52	4.767,99	3.662,01	11.469,99	8.857,96	11.172,44	9.126,80
Zdravstvo	10,00	20,00	502,52	638,29	706,46	755,48	856,47
Rekreacija, kultura i religija	6.363,96	10.588,40	6.827,38	4.942,75	5.227,70	11.018,73	8.804,14
Obrazovanje	3.041,05	171,18	2.626,52	564,28	176,91	1.283,67	444,71
Socijalna zaštita	3.094,01	2.209,12	627,62	19,00	10,60	14,52	11,50

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

4.3. Simulacija i analiza zajedničkog proračuna gradova

U prethodnim poglavljima izvučene su najbitnije stavke proračuna i njihovi rezultati, a ovaj podnaslov nam donosi novi proračun koji je dobiven aritmetičkom sredinom prethodna dva. Kako bi ova dva grada djelovala kao jedan i mogu li uopće tako djelovati prikazano je pod ovim podnaslovom.

Tablica 17. Prihodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
PRIHODI POSLOVANJA	24.885,32	24.616,25	24.354,12	26.407,35	36.742,23	26.214,65	46.088,73
Prihodi od poreza	10.343,98	12.199,93	13.378,57	13.280,61	22.076,44	26.012,55	25.124,78
Doprinosi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.378,70	5.259,48	4.764,10	6.738,51	8.432,49	15.130,98	11.337,24
Prihodi od imovine	1.468,61	2.082,12	1.595,17	1.609,92	1.670,26	1.439,89	1.293,78
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.972,84	4.270,44	4.319,70	4.254,69	3.896,95	3.925,27	2.954,56
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	5.605,36	245,04	156,29	433,80	176,10	393,74	5.017,22
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	115,84	559,24	140,29	89,82	219,99	312,22	361,15

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Prema Tablici 17. primjećuje se da prihodi od poreza postepeno rastu od 2014. do 2019. godine dok u 2020. godini se može primijetiti slabi pad od svega 1.000.000,00 kuna što je vrlo slab pad u odnosu na pojedinačne proračune. Također, primjećuje se kako su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi 2016. godine bili na vrhuncu te ukoliko se to uspoređi sa 2020. godinom uočava se pad od 32% što i nije toliko veliki pad, no najveći od svih godina. Kako se i grad Valpovo i grad Belišće vrlo dobro brinu za svoje sugrađane i pokušavaju ih potaknuti na samostalan poduzetnički posao te subvencioniraju puno toga vidljivo je kako bi i u zajedničkom proračunu, u Tablici 18., koristili čak 3.000.000,00 kuna na subvencije. Također, pomagalo bi se i općem proračunu te inozemstvu, ali se tu primjećuje kako od 2014. godine pomoć slabi iako pokušava doći na staru razinu pa se tako zamjećuje kako se tijekom godina, pomoć mijenjala i potrebno je još oko 20% kako bi opet došlo do vrhunca.

Tablica 18. Rashodi poslovanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
RASHODI POSLOVANJA	12.668,11	20.641,40	22.699,32	23.577,84	28.632,69	36.082,20	34.942,28
Rashodi za zaposlene	5.519,99	3.718,67	3.578,41	4.133,63	5.206,79	7.337,17	6.587,43
Materijalni rashodi	8.404,71	7.259,97	8.523,18	8.229,03	9.665,62	11.404,43	10.997,22
Financijski rashodi	242,66	325,61	415,19	618,28	827,01	1.011,03	925,74
Subvencije	912,68	679,41	847,81	1.068,91	1.562,26	2.609,55	3.201,87
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6,00	2.611,75	2.829,95	2.907,32	3.990,90	4.700,39	4.480,42
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.975,12	1.492,56	1.521,76	1.542,29	1.476,83	2.119,49	2.266,44
Ostali rashodi	4.127,94	4.553,43	4.983,01	5.078,39	5.903,28	6.900,14	6.483,17

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Što se tiče prihoda od prodaje nefinancijske imovine, Tablica 19., uočljivo je kako zajednički proračun također ne bi imao prihode od prodaje plemenitih metala te proizvedene kratkotrajne imovine. No, primjećuje se kako ostala dva prihoda dosta variraju. Ukoliko 2017. godina bude bazna, uviđa se kako 2016. godine su prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine bili puno veći i to za otprilike 38% dok 2019. godine isti ti prihodi su smanjeni za oko 70%.

Tablica 19. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	4.821,19	1.737,79	1.548,27	1.032,08	783,60	1.463,12	394,92
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	583,33	629,22	1.111,78	690,84	445,62	202,76	132,67
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	4.237,87	1.108,57	436,49	341,24	337,98	1.260,36	262,25
Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 20. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	16.095,45	7.699,84	7.338,80	9.050,45	14.017,02	21.625,08	25.931,39
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	591,24	162,38	722,78	517,92	360,70	971,46	5.187,77
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	14.220,66	3.833,42	4.400,52	7.210,96	7.299,01	15.094,69	14.098,08
Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.283,54	3.704,04	2.215,50	1.321,58	6.357,31	5.558,93	6.645,54

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, u Tablici 20., ne razlikuju se posebno od pojedinačnih proračuna. Tijekom godina svi rashodi variraju te je tako vidljivo kako rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine imaju lagani prirodan rast, no onda se 2020. godine ostvaruje rashod od čak 5.000.000,00 kuna, odnosno dogodio se porast od visokih 870%.

Tablica 21. Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Primici od financijske imovine i zaduživanja	8.911,62	4.054,60	6.838,39	8.267,22	11.198,65	17.262,92	14.248,41
Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	3.347,62	343,07	263,84	99,70	48,65	16,71	29,10
Primici od izdanih vrijednosnih papira	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od zaduživanja	5.564,00	3.711,52	6.574,55	8.167,53	11.150,00	17.246,22	14.219,31
Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kako i Valpovo i Belišće primaju primitke od zaduživanja te primljene povrate glavnica danih zajmova i depozita s čime više ulažu u grad, tako ne čudi činjenica kako bi zajedno imali puno veće primitke i možda više i pametnije ulagali u izgradnju novih tvornica ili infrastruktura. U Tablici 21. primjećuje se kako su primici od zaduživanja puno veći nego primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita te ukoliko se promatra 2018. godina uviđa se značajan porast primitaka od zaduživanja u odnosu na 2014. godinu, no i značajan pad u primljenim povratima glavnice danih zajmova i depozita u odnosu na istu tu godinu.

Tablica 22. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.790,38	1.923,44	3.060,86	2.266,33	5.009,32	7.500,79	6.410,14
Izdaci za dane zajmove i depozite	1.110,27	181,80	200,20	246,50	252,75	317,40	358,30
Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za dionice i udjele u glavnici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	680,11	1.716,64	2.860,66	2.013,83	4.756,57	7.183,39	6.051,84
Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Kako se vrlo ulaže u zadnjih par godina u gradove vidi se i po izdacima za dane zajmove i depozite te izdacima za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova. Ukoliko bi se ulagalo u jedan grad bilo bi i dalje izdataka, ali vjerojatno znatno manje pa se u Tablici 22. može primijetiti pad izdataka za dane zajmove i depozite u odnosu na prvu promatranu godinu, ali nažalost i rast drugih izdataka u odnosu na prvu, 2014., godinu.

Tablica 23. Financijski rezultat (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	38.618,14	30.408,64	32.740,77	35.706,65	48.454,48	65.940,70	60.732,05
UKUPNI RASHODI I IZDACI	39.074,93	30.264,68	33.098,98	34.894,63	47.659,03	65.208,07	67.283,81
VISAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00	282,17	259,83	2.528,72	896,11	1.680,24	0,00
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	456,79	138,21	618,03	1.716,70	100,66	947,62	6.551,76
Višak prihoda i primitaka - preneseni	875,74	514,69	796,51	176,60	2.705,32	3.601,43	2.637,61
Manjak prihoda i primitaka - preneseni	1.929,69	2.015,32	2.153,54	1.869,22	3.866,99	4.010,33	2.326,30
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	506,02	796,86	178,48	2.705,32	3.601,43	26.538,10	1.645,62
Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	2.016,77	2.153,54	1.893,71	3.585,92	3.967,65	2.330,08	7.886,07

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Promatrajući Tablicu 23. i financijski rezultat ovog jedinstvenog grada uviđa se kako bi grad bio u manjku većinom pa čak i previše za jedan grad. Uviđa se kako bi ukupni prihodi i primici rasli, a i rashodi i izdaci također, no većinom bi prihodi uspjeli pokriti rashode. Kako je grad Valpovo u velikom gubitku tako se vidi da aritmetička sredina nije povoljan način za računanje zajedničkog proračuna.

Tablica 24. Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn)

Opis stavke	Ostvarenje 2014	Ostvarenje 2015	Ostvarenje 2016	Ostvarenje 2017	Ostvarenje 2018	Ostvarenje 2019	Ostvarenje 2020
Opće javne usluge	6.889,83	6.073,33	10.471,13	8.383,25	9.987,31	16.129,66	17.021,10
Obrana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Javni red i sigurnost	315,65	455,40	486,89	555,64	278,54	410,80	784,55
Ekonomski poslovi	14.133,47	4.189,24	2.711,84	5.932,33	8.105,00	14.854,07	13.119,67
Zaštita okoliša	2.836,59	3.455,78	2.650,78	1.196,16	4.361,94	1.833,69	7.626,50
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	3.373,65	4.490,54	4.660,22	8.516,25	7.322,27	8.224,13	9.011,43
Zdravstvo	5,00	10,00	251,26	319,14	353,23	377,74	428,23
Rekreacija, kultura i religija	4.659,05	6.963,04	5.033,76	3.808,14	5.212,92	7.595,93	6.027,01
Obrazovanje	2.482,48	1.092,04	1.656,52	562,25	1.519,48	2.707,17	931,06
Socijalna zaštita	2.588,85	1.611,86	848,22	454,99	1.667,05	916,42	1.494,22

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Zajednički grad bi također dosta ulagao u ekonomske poslove, opće javne usluge te rekreaciju, kulturu i religiju, a sve ostalo bi se ulagalo, ali ne u tolikoj količini. Promatrajući Tablicu 24. uočavaju se ne toliko velika odstupanja od posebnih proračuna što je sasvim razumljivo. Primjećuje se kako opće javne usluge imaju porast od 247% 2020. godine u odnosu na baznu, 2014. godinu. Također, primjećuje se kako bi obrazovanje 2020. godine imalo pad od 63% u odnosu na baznu godinu što vrlo zabrinjava. Svakako bi se trebalo više ulagati u obrazovanje jer mladi su budućnost u koju treba najviše ulagati.

Grad Valpovo i grad Belišće djeluju vrlo dobro, po nekim stavkama proračuna i vrlo slično dok neke stavke dosta osciliraju. Iduće tri tablice prikazuju vertikalnu analizu prema kojoj je svaka stavka proračuna prikazana kao postotak prihoda od prodaje te se najbolje uviđa razlika između gradovima. Tablica 25. prikazuje usporedbu prihoda poslovanja među gradovima kao i novog grada. Uviđa se kako grad Valpovo ima najviše postotke u prihodima od poreza tijekom 2014. i 2020. godine dok grad Belišće 2017. godine ostvaruje visoke podatke upravo u prihodima od poreza. Primjećuje se da simulirani proračun novoga grada ne odstupa puno od proračuna grada Belišća, ali drastično odstupa od proračuna grada Valpova.

Tablica 25. Usporedba prihoda poslovanja (u %)

Opis stavke	Ostvarenje 2014			Ostvarenje 2017			Ostvarenje 2020		
	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija
PRIHODI POSLOVANJA	4858,19%	282,35%	443,96%	3184,13%	23506,16%	6087,45%	22471,83%	541,12%	918,61%
Prihodi od poreza	2895,13%	85,30%	184,54%	1474,43%	12583,02%	3061,46%	14125,16%	262,15%	500,77%
Doprinosi	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	588,37%	40,94%	60,28%	940,31%	5231,49%	1553,37%	5575,54%	132,27%	225,97%
Prihodi od imovine	434,28%	11,26%	26,20%	225,82%	1242,87%	371,12%	890,30%	10,65%	25,79%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	822,72%	43,35%	70,88%	443,58%	4203,85%	980,80%	1773,10%	28,87%	58,89%
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	17,68%	1,49%	2,07%	0,00%	144,94%	20,71%	7,74%	7,19%	7,20%

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Rashodi poslovanja, prikazani u Tablici 26., tijekom 2014. godine ne odstupaju drastično međusobno, dok 2017. godine grad Belišće ima rashode poslovanja veće za skoro 20.000% što je veliko odstupanje. Također, primjećuje se kako su rashodi poslovanja u gradu Belišću 2020. godine drastično opali, a u gradu Valpovu jako narasli. Primjećuje se kako financijski rashodi u gradu Valpovu ne osciliraju previše tijekom godina, dok grad Belišće ima vrlo visoke oscilacije pod ovom stavkom. Može se primijetiti i kako simulirani proračun i dalje ne čini visoka odstupanja od gradova i nalazi se u svim stavkama negdje između.

Tablica 26. Usporedba rashoda poslovanja (u %)

Opis stavke	Ostvarenje 2014			Ostvarenje 2017			Ostvarenje 2020		
	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija
RASHODI POSLOVANJA	478,30%	216,76%	226,00%	2707,16%	21802,25%	5435,19%	17479,65%	402,50%	696,45%
Rashodi za zaposlene	1352,18%	52,58%	98,48%	525,17%	3519,02%	952,89%	3426,10%	73,59%	131,30%
Materijalni rashodi	2152,40%	76,63%	149,94%	994,60%	7310,80%	1896,96%	6413,48%	110,70%	219,19%
Financijski rashodi	51,96%	2,59%	4,33%	41,39%	749,29%	142,53%	146,22%	16,21%	18,45%
Subvencije	194,54%	9,76%	16,28%	84,29%	1219,05%	246,41%	1202,55%	43,87%	63,82%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	0,00%	0,11%	0,11%	331,78%	2700,55%	670,20%	2010,47%	55,65%	89,30%
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	327,74%	24,53%	35,24%	149,20%	1593,45%	355,53%	934,87%	29,59%	45,17%
Ostali rashodi	703,77%	50,57%	73,64%	580,73%	4710,08%	1170,68%	3345,96%	72,88%	129,22%

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Tablica 27. Usporedba financijskog rezultata (u %)

Opis stavke	Ostvarenje 2014			Ostvarenje 2017			Ostvarenje 2020		
	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija	Valpovo	Belišće	Simulacija
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	5240,38%	522,32%	688,95%	3522,89%	36478,67%	8231,13%	24682,98%	799,37%	1210,47%
UKUPNI RASHODI I IZDACI	5284,37%	529,16%	697,10%	3984,59%	32398,44%	8043,94%	31120,88%	819,49%	1341,06%
VISAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4080,23%	582,92%	0,00%	0,00%	0,00%
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	43,99%	6,84%	8,15%	461,70%	0,00%	395,74%	6437,90%	20,12%	130,59%
Višak prihoda i primitaka - preneseni	0,00%	16,20%	15,62%	0,00%	284,95%	40,71%	0,00%	53,49%	52,57%
Manjak prihoda i primitaka - preneseni	974,77%	0,00%	34,43%	502,71%	0,00%	430,89%	2693,73%	0,00%	46,37%
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	0,00%	9,36%	9,03%	0,00%	4365,18%	623,63%	0,00%	33,37%	32,80%
Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	1018,75%	0,00%	35,98%	964,41%	0,00%	826,63%	9131,63%	0,00%	157,18%

Izvor: Vlastita izrada autora prema Ministarstvo financija (2022).

Za kraj, Tablica 27. prikazuje financijski rezultat kako bi se najbolje opisalo stanje u gradovima. Iznenađuje činjenica kako grad Belišće tijekom 2017. godine ostvaruje višak prihoda i primitaka dok tijekom ostalih dviju godina ne, ali se može primijetiti i kako preneseni manjak prihoda i primitaka grad Belišće ne ostvaruje tijekom ove tri prikazane godine. Vidi se kako grad Valpovo ostvaruje sve veći manjak prihoda i primitaka u odnosu na prihod od prodaje, ali i da grad ostvaruje deficit u odnosu na grad Belišće. Simulirani proračun novoga grada prikazuje dosta različite podatke, ali se uviđa kako bi se ukupni rashodi i izdaci smanjili, kao i manjak prihoda i primitaka što je dosta pozitivno.

5. Rasprava

Promatrajući cjelokupnu analizu proračuna grada Valpova i grada Belišća uočljivo je kako grad Belišće bolje djeluje i ima bolje predispozicije. Grad Valpovo ima mnogo zaostataka i to se vidi iz prikazanih tablica, no ipak posluje sasvim odlično za jedan mali grad. Najviše se ističu promjene 2019. godine – visoki su prihodi i rashodi. Oba grada puno su ulagala i ostvaruju se visoki prihodi, ali i rashodi što je razumljivo, no iduće godine sve su stavke proračuna dosta pale. 2020. godina je godina pandemije COVID-19 koja je dosta utjecala na cijeli svijet, a kamoli na male gradove poput Valpova i Belišća. Iako su se stavke drastično promijenile i spustile ipak su gradovi dosta dobro poslovali. Također, ističe se i kako u gradu Belišću nema prenesenih manjkova prihoda i primitaka, kao ni manjkova koje je potrebno pokriti u idućem razdoblju, dok grad Valpovo, za razliku od grada Belišća, nema prenesenih viškova prihoda i primitaka, kao ni viškova koje je moguće koristiti. Ipak, razlika je među ovim gradovima i da se u gradu Valpovu promijenila vlast i potpuno novi ljudi su došli te rade najbolje što mogu za svoj grad.

Simulirani proračun prikazuje aritmetičku sredinu ova dva grada kao što je već i navedeno pa se ne može smatrati realnim proračunom, ali ipak prikazuje dobre rezultate. Ovaj zajednički proračun po nekim stavkama oscilira puno više od proračuna grada Valpova nego grada Belišća. Činjenica je kako bi zajednički grad svakako dobro poslova, imao bi dosta visoke prihode i primitke, ali i rashode koje bi ti prihodi pokrivali. Svakako se primjećuje kako i simulirani proračun većinom eksponencionalno raste te svoj vrhunac ostvaruje 2019. godine što je i razumljivo jer su tako i realni proračuni prikazivali.

6. Zaključak

Grad Valpovo i grad Belišće u razdoblju od 2014. do 2020. godine ostvaruju vrlo slične rezultate i gradovi ulažu u sam izgled i stvaranje svakog grada posebno. Ukoliko bi se gradovi spojili u jedan došlo bi do puno većih izazova i puno više prepreka na putu ka ostvarenju nečim većem. Stvaranje novoga grada bilo bi puno isplativije, napravile bi se možda i puno veći projekti koji bi građanima donijeli nove prilike. Promatrajući zajednički proračun izgrađen na temelju aritmetičke sredine prikazuje negdje malo veće, a negdje malo manje oscilacije u odnosu na proračun grada Valpova, no dosta blizu proračunu grada Belišća. To zapravo i ne čudi jer je proračun grada Belišća u puno boljoj poziciji od proračuna grada Valpova, ali grad Valpovo tijekom godina prikazuje dosta dobre rezultate i to se ne treba zanemariti jer se primjećuje trud i upornost nove vlasti u gradu Valpovu. Svaki grad ima svoje prednosti i nedostatke, ali se ova dva grada međusobno nadopunjuju te bi idealna prilika bila spojiti ova dva grada u jedan veći grad koji će poslovati s vrlo kvalitetnim i sposobnim ljudima.

Ovakav simulirani proračun s podacima koje prikazuje, nakon određenog vremena s kvalitetnim ljudima, daleko bi dogurao te bi ostvario pozitivne rezultate kako za grad tako i za građane. Ovakav pothvat bio bi jako rizičan i vrlo veliki za male gradove, ali ostvariv sa sposobnim ljudima na vlasti. Cijelo područje koje bi obuhvatilo ova dva grada bilo bi vrlo vjerojatno teško za upravljati, ali bi nakon nekog vremena ipak došlo do pozitivnije strane. Kako se ova dva grada međusobno i nadopunjuju kroz javne ustanove, školstvo i ostale bitne ustanove, tako bi zajedno tvorili veliki grad s različitim kulturnim i umjetničkim događanjima te velikim projektima koji bi uvelike pridonijelo poboljšanju života u ovom djelu Slavonije.

Literatura

1. Bajo, A., Blažić, H., Burnać, P., Dodig, D., Drezgić, S., Galinec, D., Ignjatović, M., Juričić, D., Jurlina Alibegović, D., Karačić, D., Krtalić, S., Nikolić, N., Primorac, M., Puljiz, J., Šuman Tolić, M. (2020). *Financije županija, gradova i općina*. Zagreb: Ekonomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.
2. Čendo Metzinger, T. i Toth, M. (2020). *Metodologija istraživačkog rada za stručne studije*. Velika Gorica: Veleučilište Velika Gorica.
3. Grad Belišće (2022). Novosti o Belišću. Raspoloživo na: <https://belisce.hr/>, [pristupljeno: 3.11.2021.]
4. Grad Rijeka (2022). Što je proračun? Kako se planira, izvršava i kontrolira?. Raspoloživo na: <https://www.rijeka.hr/gradska-uprava/proracun/sto-proracun-se-planira-izvršava-kontrolira/>, [pristupljeno: 5.1.2022.]
5. Grad Valpovo (2022). Djelokrug i poslovnik rada. Raspoloživo na: <https://valpovo.hr/djelokrug-i-poslovnik-rada/>, [pristupljeno: 5.1.2022.]
6. Grad Valpovo (2022). Novosti. Raspoloživo na: <https://valpovo.hr/>, [pristupljeno: 3.11.2021.]
7. Grad Valpovo (2022). O Gradu. Raspoloživo na: <https://valpovo.hr/o-gradu/>, [pristupljeno: 5.1.2022.]
8. Institut za javne financije (2013). Proračunski vodič za građane. Raspoloživo na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf>, [pristupljeno: 3.11.2021.]
9. Ministarstvo financija (2022). Proračun. Raspoloživo na: <https://mfin.gov.hr/proracun-86/86>, [pristupljeno: 3.11.2021.]
10. Ministarstvo financija (2022). PR-RAS i RAS-funkc za razdoblje 2014. – 2020. Raspoloživo na: https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/financijski-izvjestaji-ijp-r-s/pr-ras-i-ras-funkc-za-razdoblje-2014-2020/3173?trazi=1&=&page=2&fbclid=IwAR1d5pulsToeGeTTxgqq2o0SYuuwJLT_0nXX5q1KRVq8Ufuh8VJKD7Ns_3Y, [pristupljeno: 5.1.2022.]
11. Proleksis enciklopedija (2013). Proračunska načela. Raspoloživo na: <https://proleksis.lzmk.hr/54176/>, [pristupljeno: 5.1.2022.]
12. Propisi.hr (2015). Pravilnik o proračunskom nadzoru. Raspoloživo na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=8293>, [pristupljeno: 5.1.2022.]
13. Sveučilište u Zadru (2022). Metode znanstvenih istraživanja. Raspoloživo na: http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istrazivanja.pdf, [pristupljeno: 5.1.2022.]

14. Zagreb.hr (2017). Gradski proračun. Raspoloživo na:

http://www1.zagreb.hr/zgstat/documents/Ljetopis_2017/2017_10_Gradski_proracun.pdf,

[pristupljeno: 5.1.2022.]

15. Zakon.hr (2022). Zakon o proračunu. Raspoloživo na: [https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-](https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu)

[prora%C4%8Dunu](https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu), [pristupljeno: 3.11.2021.]

II. Popis tablica

<i>Tablica 1.</i> Prihodi poslovanja (u 000 kn)	7
<i>Tablica 2.</i> Rashodi poslovanja (u 000 kn).....	8
<i>Tablica 3.</i> Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn).....	9
<i>Tablica 4.</i> Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)	9
<i>Tablica 5.</i> Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)	10
<i>Tablica 6.</i> Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova (u 000 kn).....	11
<i>Tablica 7.</i> Financijski rezultat (u 000 kn)	11
<i>Tablica 8.</i> Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn)	12
<i>Tablica 9.</i> Prihodi poslovanja (u 000 kn).....	13
<i>Tablica 10.</i> Rashodi poslovanja (u 000 kn).....	14
<i>Tablica 11.</i> Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn).....	14
<i>Tablica 12.</i> Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)	15
<i>Tablica 13.</i> Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)	15
<i>Tablica 14.</i> Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (u 000 kn).....	16
<i>Tablica 15.</i> Financijski rezultat (u 000 kn)	17
<i>Tablica 16.</i> Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn).....	18
<i>Tablica 17.</i> Prihodi poslovanja (u 000 kn).....	18
<i>Tablica 18.</i> Rashodi poslovanja (u 000 kn).....	19
<i>Tablica 19.</i> Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (u 000 kn).....	20
<i>Tablica 20.</i> Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (u 000 kn)	20
<i>Tablica 21.</i> Primici od financijske imovine i zaduživanja (u 000 kn)	21
<i>Tablica 22.</i> Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (u 000 kn).....	22
<i>Tablica 23.</i> Financijski rezultat (u 000 kn)	22
<i>Tablica 24.</i> Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji (u 000 kn)	23
<i>Tablica 25.</i> Usporedba prihoda poslovanja (u %).....	24
<i>Tablica 26.</i> Usporedba rashoda poslovanja (u %).....	24
<i>Tablica 27.</i> Usporedba financijskog rezultata (u %)	25